

UNITAT 4

LES INCOMPATIBILITATS DEL PERSONAL AL SERVEI DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

CONTINGUTS

Tema 7. Les incompatibilitats del personal al servei de les Administracions Públiques. Consideracions generals. Regulació normativa. Àmbit d'aplicació. Principis generals. Activitats públiques. Activitats privades. Col·lectius als que no es pot reconèixer compatibilitat. Personal amb un complement específic igual o superior al trenta per cent del sou base. Autorització i reconeixement de la compatibilitat. Activitats excloses. Incompliment de les normes sobre incompatibilitats. Incompatibilitats amb pensions públiques

OBJECTIUS

- 1. Conèixer el règim d'incompatibilitats dels empleats públics**
- 2. Conèixer el règim sancionador en cas d'incompliment de la normativa sobre incompatibilitats**
- 3. Analitzar el procediment de tramitació de les sol·licituds de compatibilitat del personal empleat públic de la CAIB**

Autor/a: Francisco Vidal Adrover

Data d'elaboració: 1 d'abril de 2020

Aquesta obra es difon mitjançant la llicència [Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

TEMA 7. LES INCOMPATIBILITATS DEL PERSONAL AL SERVEI DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

1. CONSIDERACIONS GENERALS

Les persones que realitzen la seva activitat professional al servei de l'Administració, tan els funcionaris com el personal laboral, no només tenen el deure complir puntualment les seves funcions, sinó que tenen prohibit exercir altres activitats professionals o lucratives, ja sigui en el sector públic o en el sector privat, llevat d'aquells casos en que la llei ho permet. Aquestes limitacions, tradicionals en el règim de la funció pública, es coneixen amb el nom d'incompatibilitats.

La regulació de les incompatibilitats parteix, com a principi fonamental, de la dedicació del personal al servei de les Administracions Públiques només a un lloc de treball, sense més excepcions que les que demandi el servei públic, respectant l'exercici de les activitats privades que no menyscabin l'estricta compliment dels seus deures o comprometre la seva imparcialitat o independència.

La justificació del règim d'incompatibilitats es troba en el principi d'imparcialitat, que tendeix a evitar la col·lusió d'interessos entre les activitats públiques i les privades de l'empleat públic. Però com ha declarat la sentència del Tribunal Constitucional 178/1989, de 2 de novembre, aquesta no és la única finalitat. També és possible i regular les incompatibilitats amb la finalitat de aconseguir que cada empleat es dediqui en exclusiva a un sol lloc de feina, ja que aquesta finalitat —la denominada pel Tribunal Constitucional incompatibilitat econòmica— està connectada amb el principi d'eficàcia.

2. REGULACIÓ NORMATIVA

El sistema d'incompatibilitats es troba regulat actualment en la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques (LI). Aquesta llei té caràcter bàsic, d'acord amb la seva disposició final primera (i així ho ratificà la Sentència del Tribunal Constitucional 172/1996).

És per aquest motiu que la LFPCAIB dedica un sol article al règim d'incompatibilitats, el 130, que en l'apartat primer es limita a indicar que "el compliment de la funció pública és incompatible amb l'exercici de qualsevol càrrec, professió o activitat, públics o privats, per compte propi o d'altre, retribuïts o merament honorífics, si impedeix o menyscaba l'exacte compliment dels deures del funcionari o la funcionària, en compromet la imparcialitat o la independència o perjudica els interessos generals".

El segon paràgraf recorda que el personal al servei de l'administració autonòmica està sotmès a la legislació bàsica estatal en matèria d'incompatibilitats i a la normativa autonòmica de desplegament.

A dia d'avui no s'ha dictat normativa autonòmica de desplegament en matèria d'incompatibilitats, per la qual cosa el marc normatiu està conformat únicament per la citada Llei 53/1984.

Així mateix també és d'aplicació supletòria el Reial decret estatal 598/1985, de 30 d'abril, sobre incompatibilitats del personal al Servei de les Administracions Públiques.

3. ÀMBIT D'APLICACIÓ

Atès que es tracta d'una llei bàsica, el seu àmbit d'aplicació és molt ampli. Segons l'art. 2, aquesta llei s'aplica als col·lectius següents:

- a) El personal civil i militar al servei de l'administració de l'Estat i dels seus organismes autònoms.
- b) El personal al servei de les administracions de les comunitats autònomes i dels organismes que en depenen (el denominat sector públic instrumental), així com de les seves assemblees legislatives i òrgans institucionals.
- c) El personal al servei de les corporacions locals i dels organismes que en depenen.
- d) El personal al servei d'ens i organismes públics exceptuats de l'aplicació de la Llei d'entitats estatals autònomes.
- e) El personal que exerceixi funcions públiques i percebi les seves retribucions mitjançant aranzel.
- f) El personal al servei de la Seguretat Social, de les seves entitats gestores i de qualsevol altra entitat o organisme que en depengui.
- g) El personal al servei d'entitats i corporacions de dret públic els pressupostos dels quals es dotin ordinàriament en més d'un 50 per 100 amb subvencions o altres ingressos procedents de les administracions públiques.
- h) El personal que presti serveis en empreses en què la participació del capital, directa o indirectament, de les Administracions Públiques sigui superior al 50 per 100.
- i) El personal al servei del Banc d'Espanya i de les institucions financeres públiques.
- j) El restant personal al que resulti d'aplicació el règim estatutari dels funcionaris públics.

La Llei 53/1984 és aplicable tant al personal funcionari com a laboral. Es disposa expressament en el seu article 2 que "la Llei és aplicable a tot el personal de l'Administració Pública, qualsevol que sigui la naturalesa jurídica de la relació d'ocupació".

En aquesta matèria l'EBEP, en la seva disposició final tercera, modifica la Llei 53/1984 per incloure en el seu àmbit d'aplicació al personal funcionari i laboral de tots els organismes públics, fundacions i consorcis. I afegeix que no es pot reconèixer o autoritzar compatibilitat al personal directiu, inclòs el subjecte a la relació laboral de caràcter especial d'alta direcció.

4. PRINCIPIS GENERALS

La regulació de l'art. 1 de la Llei d'incompatibilitats estableix els següents principis generals que informen el règim d'incompatibilitats:

a) *Dedicació a un sol lloc de feina*

L'art. 1.1 de la LI parteix del principi de *dedicació a un sol lloc de feina en el sector públic*, i estableix que el personal inclòs dins l'àmbit d'aplicació no pot compatibilitzar les seves activitats amb l'acompliment —per sí mateix o mitjançant substitució— d'un segon lloc de feina en el sector públic, amb les excepcions que es preveuen en la pròpia llei.

b) *Concepte de sector públic*

Únicament als efectes d'aquesta Llei es considera activitat en el sector públic la desenvolupada pels membres electius de les assemblees legislatives de les comunitats autònomes i de les corporacions locals, pels alts càrrecs, i pel personal dels òrgans constitucionals i de totes les administracions públiques, inclosa l'administració de justícia, i dels ens, organismes i empreses que en depenen.

També s'hi entenen compreses les entitats col·laboradores i les concertades de la Seguretat Social en la prestació sanitària (art. 1 LI i art. 2 del RD 598/1985, que precisa quines són les entitats sanitàries col·laboradores o concertades amb la Seguretat Social a aquests efectes).

c) *Incompatibilitat econòmica*

La llei estableix, també dins el sector públic, una *incompatibilitat econòmica*, que prohibeix percebre, amb les excepcions contemplades en la pròpia Llei, més d'una remuneració econòmica dels pressupostos del sector públic, incloent els de totes les Administracions, ens, organismes i empreses públiques i òrgans constitucionals i també les retribucions que resultin de l'aplicació d'aranzel.

Per remuneració s'entén qualsevol dret de contingut econòmic derivat, directa o indirectament, d'una prestació o servei personal, ja sigui la seva quantia fixa o variable i la seva meritació periòdica o ocasional (art. 1.2).

d) *Incompatibilitat funcional*

Finalment, la Llei protegeix la *imparcialitat i independència* de l'empleat públic i l'efectivitat de les seves obligacions, i disposa que són incompatibles amb l'acompliment d'un lloc de treball en el sector públic l'exercici de càrrecs, professions o activitats, públiques o privades, que puguin impedir o menyscabar l'estricta compliment dels seus deures o comprometre la seva imparcialitat o independència (art. 1.3).

5. ACTIVITATS PÚBLIQUES

5.1. Regla general i excepcions

Com ja hem dit, la *regla general* és la *dedicació a un sol lloc de feina*, però aquesta regla té algunes excepcions, sobre tot en l'àmbit docent i en el sanitari, que exposarem a continuació:

a) **Professors universitaris associats**

S'autoritza un segon lloc de treball, en l'esfera docent, com a professor universitari associat, en règim de dedicació no superior a la de temps parcial i amb durada determinada (art. 4.1 LI).

b) **Personal docent i investigador de la Universitat**

Els professors dels cossos docents universitaris poden compatibilitzar un segon lloc en el sector sanitari públic o en centres públics d'investigació, dins l'àrea d'especialitat del seu departament universitari i sempre que es tracti de llocs reglamentàriament autoritzats com de prestació a temps parcial (art. 4.2)

c) **Professors de música dels conservatoris**

Poden ser autoritzats per desenvolupar un segon lloc de feina en el sector públic cultural (art. 4.2 LI).

d) **Realització de treballs tècnics per part dels professors universitaris**

Els professors universitaris, sigui quina sigui la seva dedicació, poden contractar amb entitats públiques o privades la realització de treballs de caràcter científic, tècnic o artístic i el desenvolupament d'ensenyances d'especialització o activitats específiques de formació, amb l'autorització prèvia atorgada en els temes prevists pels Estatuts de les Universitats (art. 4.3 LI i 83 LOU)

e) **Activitats d'investigació**

Es pot autoritzar al personal inclòs dins l'àmbit d'aplicació de la Llei la compatibilitat per l'exercici d'activitats d'investigació de caràcter no permanent o d'assessorament en llocs concrets, que no es corresponguin amb les funcions del personal adscrit a les respectives Administracions Públiques. Aquest supòsit excepcional requereix que l'encàrrec es realitzi amb concurs públic, o pel fet que es requereixin qualificacions especials que només tenen aquestes persones (art. 6 LI).

f) **Càrrecs electius**

Es pot compatibilitzar un lloc de feina en el sector públic amb els següents càrrecs polítics electius (art. 5 LI):

- *Membre de l'assemblea legislativa d'una comunitat autònoma*: la compatibilitat es pot atorgar sempre, tret que percebin retribucions periòdiques, o que per la regulació de les pròpies càmeres s'estableixi la incompatibilitat.
- *Membres de les corporacions locals*: sempre que no exerceixin en aquestes corporacions càrrecs retribuïts o de dedicació exclusiva.

En aquests casos només es pot percebre retribució per una de les dues activitats, sense perjudici de les dietes, indemnitzacions que corresponguin per l'altra.

No obstant això, en els supòsits de membres de les corporacions locals en la situació de dedicació parcial, es poden percebre retribucions per aquesta dedicació, sempre que l'exerceixin fora de la seva jornada de treball, i sense superar en cap cas els límits que amb caràcter general s'estableixin, si escau. L'Administració en la qual presti els seus serveis un membre d'una Corporació local en règim de dedicació parcial i aquesta última hauran de comunicar-se recíprocament la seva jornada en cadascuna d'elles i les retribucions que percebin, així com qualsevol modificació que es produeixi en elles.

g) *Membre dels òrgans de govern d'empreses públiques o privades*

També es possible compatibilitzar el lloc de treball públic amb la condició de membre —en representació del sector públic— dels consells d'administració o òrgans de govern d'entitats o empreses públiques o privades. Aquest personal només pot percebre les dietes o indemnitzacions que corresponguin per la seva assistència. Les quantitats que es puguin percebre per qualsevol altre concepte seran ingressades directament per l'entitat o empresa en la tresoreria pública que correspongui.

No es pot pertànyer a més de dos Consells d'Administració o òrgans de govern, llevat que excepcionalment s'autoritzi per a supòsits concrets mitjançant acord del Consell de Govern (en el cas de la CAIB).

En l'àmbit autonòmic, l'article 20.3 de la Llei 7/2010 disposa que els acords pels quals s'estableixin indemnitzacions per raó d'assistència als òrgans superiors de direcció dels ens del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears han de ser autoritzats prèviament per l'Administració de la Comunitat Autònoma per mitjà d'una resolució conjunta de la persona titular de la conselleria d'adscripció i de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda.

D'acord amb l'article 17.6 de la Llei de pressuposts de la CAIB per a l'any 2020 (que es remet a l'art. 15.5 de la Llei de pressuposts de l'any 2012), la quantia de les percepcions per assistir a les sessions dels òrgans col·legiats de direcció dels ens que integren el sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma no poden ser superiors a 200 euros bruts per assistència.

h) Casos autoritzats pel Consell de Govern per raons d'interès públic

L'art. 3.1 inclou una clàusula oberta que permet al Govern o a l'òrgan de govern de la comunitat autònoma (el Consell de Govern, en el cas de la CAIB), en l'àmbit de les seves respectives competències, acordar per raons d'interès públic altres supòsits de compatibilitat. En aquest cas, l'activitat només es podrà prestar en règim laboral, a temps parcial i amb durada determinada, en les condicions establertes per la legislació laboral.

En la nostra comunitat autònoma el Consell de Govern ha declarat d'interès públic determinades activitats als efectes de permetre que els empleats públics de la CAIB puguin compatibilitzar l'exercici de dos llocs en el sector públic:

➤ **Professors de música de Formentera**

Mitjançant el Decret 78/2005, de 15 de juliol (BOIB de 23 de juliol de 2005) es va declarar d'interès públic l'exercici d'un segon lloc de treball en l'àmbit docent musical a la illa de Formentera, de tal forma que el personal del sector públic docent musical d'aquest àmbit territorial podrà exercir un segon lloc de treball o activitat en el sector públic docent musical.

➤ **Professors de català**

L'Acord del Consell de Govern de dia 9 d'octubre de 2009 (BOIB núm. 152, de 17 d'octubre de 2009) va declarar d'interès públic, a l'efecte de compatibilitzar dos llocs de treball en el sector públic, la impartició de cursos de llengua catalana en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears. En conseqüència, els professors i les professores de centres sostinguts amb fons públics i el personal al servei de les administracions de l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears podran, per raons d'interès públic, compatibilitzar el seu lloc de treball amb la impartició de cursos de llengua catalana organitzats per l'Escola Balear de l'Administració Pública (EBAP), i per la resta d'entitats que imparteixen cursos de caràcter oficial d'aquesta llengua.

➤ **Professors del Conservatori Superior de Música**

L'Acord del Consell de Govern de 15 de desembre de 2017 (BOIB núm. 153, de 16 de desembre de 2017) declara d'interès públic la impartició de determinades assignatures en el Conservatori Superior de Música, de tal forma que el personal docent dels centres sostinguts amb fons públics en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma pot dur a terme un segon lloc de treball o activitat en aquest Conservatori per impartir determinades assignatures que s'especifiquen en l'Acord.

➤ **Institut d'investigació sanitària de les Illes Balears**

L'Acord del Consell de Govern de 5 d'agost de 2016 (BOIB núm. 100, de 6 d'agost de 2016), va declarar d'interès públic, a l'efecte de compatibilitzar dos llocs de treball en el sector públic, les tasques investigadores en la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears Ramon Llull (FISIB).

Aquest Acord autoritza el personal sanitari estatutari, laboral i funcionari de les escales sanitàries que presta serveis a les institucions sanitàries dependents del Servei de Salut de les Illes Balears per compatibilitzar, per raons d'interès públic, el seu lloc de feina amb els llocs de treball corresponents a professions sanitàries a la FISIB.

➤ **Professionals sanitaris**

L'Acord de 13 de juliol de 2018 (BOIB núm. 87/2018, de 14 de juliol) va declarar d'interès públic l'exercici d'un segon lloc de feina de caràcter assistencial en el sector públic sanitari i/o sociosanitari per part del personal sanitari de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Aquest Acord permet, per tant, compatibilitzar dos llocs de feina en el sistema sanitari públic. Analitzarem el règim jurídic d'aquest Acord en l'apartat 5.4.

En tots els casos, els professionals inclosos en l'àmbit d'aquests acords podran exercir un segon lloc de treball en el sector públic, respectant sempre les prescripcions bàsiques de la Llei 53/1984:

- La segona activitat, només es pot prestar en règim laboral, a temps parcial i amb una durada determinada, amb les condicions establertes en la legislació laboral.
- Aquesta segona activitat no pot representar una modificació de la jornada de treball i de l'horari dels dos llocs, de manera que la compatibilitat es condiciona al compliment estricte dels dos llocs.

5.2. Límits retributius

En aquells casos que és possible concedir l'autorització de compatibilitat de les activitats públiques, l'art. 7 de la LI estableix una sèrie de *límits retributius*, de tal forma que la quantitat total percebuda per els dos llocs no pot superar cap dels imports següents:

- a) La remuneració prevista als pressupostos generals de l'Estat per al càrrec de director general.
- b) Ni tampoc pot superar la corresponent al principal, estimada en règim de dedicació ordinària incrementada en un percentatge segons el grup de titulació al que pertanyi:
 - a) Un 30 per 100, per als funcionaris del grup A (actualment A1) o personal de nivell equivalent.
 - b) Un 35 per 100, per als funcionaris del grup B (A2) o personal de nivell equivalent.
 - c) Un 40 per 100, per als funcionaris del grup C (C1) o personal de nivell equivalent.
 - d) Un 45 per 100, per als funcionaris del grup D (C2) o personal de nivell equivalent.

- e) Un 50 per 100, per als funcionaris del grup E (altres agrupacions professionals) o personal de nivell equivalent.

Com *excepció*, la LI preveu que per acord exprés del Govern, de l'òrgan competent de les Comunitats Autònomes o Ple de les Corporacions Locals es pot autoritzar la superació d'aquests límits retributius, en còmput anual, en base a raons d'especial interès per al servei.

Així mateix, la llei estableix que els servei prestats en el segon lloc o activitat no es computaran a l'efecte de triennis ni de drets passius, i es pot suspendre la cotització a aquest últim efecte. Les pagues extraordinàries, així com les prestacions de caràcter familiar, només es poden percebre per un dels llocs, qualsevol que sigui la seva naturalesa (art. 7.2)

Els serveis prestats en el segon lloc o activitat tampoc es computaran a l'efecte de pensions de Seguretat Social en la mesura en què puguin sobrepassar les prestacions corresponents a qualsevol dels llocs compatibilitzats, exercits en règim de jornada ordinària, podent adequar-se la cotització en la forma que reglamentàriament es determini (art. 7.3).

Excepció de les limitacions retributives per al professors universitaris associats

En aplicació d'aquest article 7 de la Llei d'incompatibilitats, a les Illes Balears s'ha exceptuat l'aplicació d'aquests límits retributius als empleats que compatibilitzen la seva activitat amb un segon lloc de feina com a professor universitari associat.

L'Acord del Consell de Govern (BOIB núm. 96, de 5 d'agost de 2017) permet superar les retribucions indicades anteriorment, per raó del seu interès especial per al servei públic, al personal funcionari, laboral i estatutari de la CAIB i dels seus ens instrumentals, en tots els procediments de reconeixement de compatibilitat amb l'activitat de professor universitari associat.

5.3. Disposicions procedimentals

Segons l'art. art. 10 LI, els empleats que accedeixin a un nou lloc del sector públic que sigui incompatible amb aquell que estiguin exercint, han d'optar per un dels dos llocs dins del termini de presa de possessió. Si dins aquest termini no han exercit el dret d'opció, s'entén que opten pel nou lloc. En aquest cas, quedaran en situació d'excedència per incompatibilitat en el lloc que venien exercint, llevat que correspongui una altra situació administrativa (per exemple, els que accedeixen a càrrecs electius queden en situació de serveis especials).

En canvi, si el nou lloc públic al qual accedeixen és susceptible de ser compatibilitzat, hauran de sol·licitar l'autorització en els deu primers dies del termini per prendre possessió. Aquest termini s'entendrà prorrogat mentre no es dicta la resolució d'atorgament o denegació de la compatibilitat.

5.4. Declaració d'interès públic per l'exercici d'un segon lloc de feina de caràcter assistencial en el sector públic sanitari i/o sociosanitari per part del personal sanitari

Com hem vist el Consell de Govern de la CAIB, mitjançant l'Acord de 13 de juliol de 2018 (BOIB núm. 87/2018, de 14 de juliol) va declarar d'interès públic l'exercici d'un segon lloc de feina de caràcter assistencial en el sector públic sanitari i/o sociosanitari per part del personal sanitari de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Aquest Acord permet compatibilitzar dos llocs de feina en el sistema sanitari públic. Atès que afecta milers d'empleats públics de la comunitat autònoma, analitzarem amb més detall el règim jurídic d'aquest Acord.

a) *Activitats incloses en la declaració d'interès públic*

D'acord amb l'apartat primer d'aquest Acord, queden incloses en la declaració d'interès públic totes les activitats sanitàries i sociosanitàries que s'exerceixin en els següents llocs:

- En totes les administracions públiques de les Illes Balears i en els en els organismes i entitats que integren el seu sector públic instrumental. Entre aquestes administracions i organismes hi trobam, entre d'altres, el Servei de Salut de les Illes Balears, la Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears, la Fundació d'Atenció i Suport a la Dependència i Promoció de l'Autonomia Personal, l'Institut Mallorquí d'Aferso Socials, etc.
- En les entitats privades que han subscrit un concert o un conveni singular de vinculació. Per exemple, queden incloses les activitats que es duguin a terme en l'Hospital Sant Joan de Déu o en la Creu Roja, entitats que tenen subscrit un conveni singular de vinculació amb el Servei de Salut.
- En les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social. L'art. 68 del text refós de la Llei general de la Seguretat social defineix les mútues com associacions privades d'empresaris que col·laboren en la gestió de la seguretat social, i que duen a terme, entre altres activitats, la gestió de les prestacions econòmiques derivades d'accidents de treball i malalties professionals, per incapacitats temporals, etc.

b) *Àmbit subjectiu*

Pel que fa a l'àmbit subjectiu, cal tenir en compte que l'Acord s'estén a tots els professionals *sanitaris* sigui quina sigui la seva vinculació jurídica (estatutària, funcional o laboral) per a l'ingrés de la qual s'exigeixi la titulació que preveuen els articles 2 i 3 de la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries. En conseqüència, cal tenir en compte que aquesta declaració d'interès públic els empleats públics que no tinguin la consideració de personal sanitari.

c) Règim jurídic

Per a l'exercici de la segona activitat és indispensable l'autorització prèvia i expressa de compatibilitat, la qual no pot representar una modificació de la jornada de treball ni de l'horari dels dos llocs, de manera que l'autorització es condiona al compliment estricte d'ambdós (apartat 2.a).

Així mateix, la segona activitat que estigui emparada en la declaració d'interès públic que és l'objecte d'aquest Acord només es pot prestar en règim laboral, amb un màxim de 20 hores setmanals i amb una durada determinada, d'acord amb les condicions que estableix la legislació laboral (apartat 2.b).

d) Exempció dels límits retributius

Per raons d'interès especial per al servei, l'Acord esmentat que se superin els límits retributius que estableix l'article 7.1 de la Llei 53/1984 (apartat 2.c). D'aquesta manera, el personal sanitari que compatibilitzi dos llocs de feina públic no estarà afectat per aquestes limitacions retributives analitzades anteriorment (apartat 5.2).

e) Durada

L'apartat tercer Aquesta declaració d'interès públic és vàlida i tindrà efectes per un termini de tres anys comptadors des de la publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears. Per tant, aquesta declaració d'interès públic està vigent fins el 14 de juliol de 2021.

En resum:

- El *personal sanitari* de la comunitat autònoma pot compatibilitzar el seu lloc públic amb un segon lloc de feina en alguna de les entitats citades anteriorment. Per exemple, un infermer de l'Hospital Son Espases pot sol·licitar la compatibilitat per exercir un segon lloc de feina en l'Hospital Sant Joan de Déu, a l'IMAS o a la Mútua Balear.
- El personal *no sanitari* no pot compatibilitzar el seu lloc de feina amb una segona activitat en les entitats anteriors. Per exemple, un funcionari no sanitari de la comunitat autònoma no pot treballar simultàniament en centres sanitaris i sociosanitaris públics.

6. ACTIVITATS PRIVADES

El règim d'incompatibilitat d'activitats públiques amb privades té per objecte salvaguardar el principi d'imparcialitat. Per això, la Llei estableix una sèrie d'activitats incompatibles amb l'activitat pública en la mesura que poden comprometre la imparcialitat o la independència de l'empleat.

6.1. Activitats que es relacionin amb les funcions de l'empleat

L'article 11.1 LI prohibeix al personal comprès en el seu àmbit d'aplicació exercir —per si o per mitjà de substitució (representants, testaferrós...)—, activitats privades,

incloses les de caràcter professional, que es relacionin directament amb les quals desenvolupi el Departament, organisme o entitat on estiguis destinat, encara que no siguin les tasques que corresponen específicament a l'interessat —incompatibilitat funcional (sentència del Tribunal Suprem de 23 de març de 1998 i SANT de 15 de gener de 2004).

Només s'exceptuen d'aquesta regla general les activitats particulars que, en exercici d'un dret reconegut, realitzin per a sí mateix, no per a tercers, els directament interessats (per exemple, defensar-se en judici davant l'Administració).

L'art. 12 constitueix una concreció d'aquesta regla i regula una sèrie de supòsits que en tot cas es consideren incompatibles amb l'acompliment d'un lloc públic:

a) *Activitats en les quals s'estigui intervenint com a empleat*

L'exercici d'un lloc públic és incompatible amb l'exercici d'activitats privades, incloses les de caràcter professional — ja sigui per compte propi o per compte d'un tercer—, en els assumptes en què estigui intervenint o s'hagi intervingut en els dos últims anys o s'hi hagi d'intervenir per raó del lloc públic.

S'inclouen especialment en aquesta incompatibilitat les activitats professionals prestades a persones a les quals s'estigui obligat a atendre en l'acompliment del lloc públic.

També s'hi inclouen, com especifica l'art. 9 del RD 598/1985, les activitats directament relacionades amb els assumptes sotmesos a informe, decisió, ajuda financera o control en l'organisme al qual l'interessat estigui adscrit o presti els seus serveis, encara que es tracti d'assumptes que no li corresponen gestionar personalment.

b) *Pertinença a Consells d'Administració d'empreses relacionades*

També és una causa d'incompatibilitat la pertinença a Consells d'Administració o òrgans rectors d'empreses o entitats privades, sempre que l'activitat d'aquestes entitats estigui directament relacionada amb les activitats que gestioni el departament o l'entitat en què presti els seus serveis el treballador públic.

Aquesta incompatibilitat no és aplicable als professors que participin en empreses de base tecnològica creades o participades per la seva universitat o per fundacions universitàries (DA 24^a de la Llei orgànica 4/2007, de 12 de gener).

c) *Acompliment de càrrecs en empreses contractistes o participades per l'Administració*

En tercer lloc, és incompatible amb l'exercici de funcions i activitats públiques "l'acompliment, per si o per persona interposada, de càrrecs de qualsevol ordre en empreses o societats concessionàries, contractistes d'obres, serveis o subministraments, arrendatàries o administradores de monopolis, o amb participació o aval del sector públic, qualsevol que sigui la configuració jurídica d'aquelles". És a dir, amb les empreses que contracten amb l'Administració.

d) *La participació superior al deu per cent al capital de les empreses contractistes o participades per l'Administració*

La participació superior al deu per cent en el capital de les empreses contractistes o participades per l'Administració esmentades anteriorment també és incompatible amb l'activitat pública (art. 12.1.d), llevat per als professors universitaris que formin part de les empreses de base tecnològica abans mencionades.

6.2. Activitats que determini el Govern

A més, l'art. 11.2 habilita el Govern per determinar, amb caràcter general, les funcions, els llocs o col·lectius del sector públic, incompatibles amb determinades professions o activitats privades, que puguin comprometre la imparcialitat o independència del personal, impedir o menyscabar l'estricta compliment dels seus deures o perjudicar els interessos generals.

El Govern ha donat compliment ha aquesta remissió legal en els articles 11 i 12 del Reial decret 598/1985, segons el qual, algunes activitats professionals, com les de gestoria administrativa i procurador dels tribunals són absolutament incompatibles amb qualsevol classe de funcions administratives, mentre que d'altres, com les d'advocat, enginyer, arquitecte i les del personal sanitari són incompatibles només amb determinades funcions públiques.

6.3. Limitacions i condicions d'exercici

El reconeixement de compatibilitat amb activitats privades, en aquells casos que sigui possible d'acord amb els paràgrafs anteriors, està subjecte a dues limitacions:

a) *Jornada màxima*

En primer lloc, la jornada de treball de la segona activitat privada no pot requerir una presència efectiva durant un horari igual o superior a la meitat de la jornada ordinària del treball en l'Administració (art. 12.2 LI).

Cal recordar que el Decret llei 5/2012, d'1 de juny, de mesures urgents en matèria de personal i administratives per a la reducció del dèficit públic del sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears i d'altres institucions autonòmiques estableix una jornada general de trenta-set hores i trenta minuts setmanals de treball efectiu de mitjana en còmput anual, sens perjudici de l'existència de jornades especials (37,5 h./set.).

b) *Limitació al personal que ja compatibilitza dos llocs públics*

En segon lloc, tampoc es pot reconèixer la compatibilitat per activitats privades al personal que ja compatibilitza dos llocs o activitats públiques, sempre que la suma de jornades de tots dos sigui igual o superior a la màxima en les Administracions Públiques (art. 13. LI).

7. COL·LECTIUS ALS QUE NO ES POT RECONÈIXER COMPATIBILITAT

L'art. 16.1 de la Llei estableix que determinats col·lectius d'empleats estan exclosos de la possibilitat de compatibilitzar el seu lloc públic amb una segona activitat de caràcter públic o privat.

D'acord amb la disposició final 4 de l'EBEP aquest article 16.1 produirà efectes en cada Administració Pública a partir de l'entrada en vigor del capítol III del Títol III amb l'aprovació de les Lleis de Funció Pública de les Administracions Públiques que es dictin per desplegar aquest Estatut.

D'acord amb aquesta regulació, els col·lectius exclosos són els següents:

a) Empleats que percebin retribucions complementàries que retribueixen el "factor d'incompatibilitat"

En primer lloc, queda exclòs de la possibilitat d'obtenir la compatibilitat, el personal funcionari, eventual i laboral, quan les seves retribucions complementàries que tinguin dret a percebre en concepte de complement específic incloguin el factor d'incompatibilitat.

La recent sentència del Tribunal Suprem núm. 1.684/2019, de 5 de desembre de 2019, ha fixat la doctrina següent per interpretar aquest article:

"la percepción por parte de los empleados públicos de complementos específicos, o concepto equiparable, que incluyan expresamente entre los componentes que remuneran, el factor de incompatibilidad impide, en todo caso y con independencia de la cuantía de aquellas retribuciones complementarias, reconocerles la compatibilidad para el ejercicio de actividades privadas".

És a dir, que el personal que en les seves retribucions complementàries, percebi una retribució que remuneri específicament el factor d'incompatibilitat, no podrà sol·licitar la compatibilitat per exercir un segon lloc de feina, encara que les seves retribucions complementàries no superin els límits que s'estableixen en l'art. 16.4 (vegeu l'epígraf 8).

b) Personal retribuït pel sistema d'aranzel

El personal retribuït per aranzel tampoc té dret a sol·licitar la compatibilitat per a una segona activitat pública o privada.

La sentència del Tribunal Constitucional 68/1990, de 5 de maig, va declarar aquesta prohibició conforme a la Constitució

c) Personal directiu

Finalment, el personal directiu, inclòs el que està subjecte a la relació laboral especial d'alta direcció, tampoc pot exercir un segon lloc de feina públic o privat.

Com excepció, l'art. 12.3 de la LI preveu una sèrie d'activitats que pot compatibilitzar personal indicat anteriorment:

- a) L'exercici com a professor universitari associat en els termes de l'art. 4.1 de la Llei d'incompatibilitats.
- b) Les activitats de recerca o assessorament a les que es refereix l'article 6 de la LI.

8. PERSONAL AMB UN COMPLEMENT ESPECÍFIC IGUAL O SUPERIOR AL 30% DEL SOU BASE I POSSIBILITAT DE REDUCCIÓ D'AQUEST COMPLEMENT

L'art. 16.4 de la Llei estableix una altra prohibició a la possibilitat de compatibilitzar dos llocs de feina: únicament es pot reconèixer compatibilitat al personal que percebi un complement específic, o concepte equiparable, que no superi el trenta per cent de la seva retribució bàsica (exclosa l'antiguitat). Dit amb altres paraules, els empleats que perceben un complement específic igual o superior al trenta per cent del seu sou base, no poden compatibilitzar el seu càrrec públic.

Per salvar la prohibició a la que es refereix el paràgraf anterior, la normativa autonòmica ha previst una via per a que aquest personal pugui exercir un segon lloc de feina: *la reducció voluntària de la quantia del complement específic*.

En aquest sentit, la disposició addicional dissetena del Decret Llei 5/2012, d'1 de juny, de mesures urgents en matèria de personal i administratives per a la reducció del dèficit públic del sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears i d'altres institucions autonòmiques, estableix que el personal funcionari de serveis generals i docent de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, qualsevol que sigui el grup o el subgrup al qual pertanyi, pot sol·licitar la reducció de l'import del complement específic corresponent al lloc de treball que ocupi per tal d'adequar-lo a aquest percentatge del trenta per cent que estableix la Llei d'incompatibilitats.

La reducció de l'import del complement específic no suposa de manera automàtica l'autorització de cap compatibilitat per a l'exercici d'activitats privades a favor del sol·licitant, el qual està obligat a sol·licitar el reconeixement exprés d'aquesta compatibilitat en els termes que estableix l'article 14 de la Llei 53/1984.

En tot cas, la denegació de la compatibilitat implica automàticament, i amb efectes jurídics i econòmics des de la data de la sol·licitud de compatibilitat, l'increment del complement específic objecte de reducció fins a la quantia originària.

9. AUTORITZACIÓ I RECONeixEMENT DE LA COMPATIBILITAT

L'autorització i el reconeixement de la compatibilitat, quan sigui possible, amb una activitat pública o privada distinta del lloc de feina principal, està subjecte a les formalitats següents:

a) Resolució de reconeixement

En primer lloc, és necessari que la compatibilitat sigui reconeguda per mitjà d'una resolució de l'òrgan competent, dictada a sol·licitud de la persona interessada.

En el cas del personal al servei de l'Administració de la CAIB, l'òrgan competent per reconèixer les compatibilitats és el conseller competent en matèria de funció

pública (actualment la consellera d'Administracions Públiques i Modernització) d'acord amb l'art. 6.3.i de la Llei de funció pública de la CAIB.

b) Compliment de la jornada

La concessió de compatibilitat no pot modificar la jornada de treball ni l'horari de l'interessat, ni servir d'excusa a l'assistència al lloc de feina i a la negligència o en l'acompliment del lloc de feina principal (art. 20.2 LI)

c) Inscripció en el Registre de Personal

Totes les resolucions de compatibilitat s'han d'inscriure en el Registre de Personal. Aquest requisit és indispensable, en el cas de les compatibilitats per ocupar una activitat en el sector públic, per tal que es puguin percebre les retribucions per la segona activitat (art. 18 LI).

En l'àmbit de la nostra comunitat autònoma, el Decret 46/1995, de 4 de maig, pel qual s'aprova el reglament del registre general de personal de l'administració de la CAIB, estableix en l'art. 6, entre els actes que han de ser inscrits en el registre, "l'autorització, el reconeixement o denegació de compatibilitats".

10. ACTIVITATS EXCLOSES

Hi ha determinades activitats excloses del règim d'incompatibilitats i es poden realitzar lliurement, sense necessitat d'autorització o reconeixement. Són les que s'enumeren en l'art. 19 de la Llei:

- a) Les derivades de l'administració del patrimoni personal o familiar.
- b) La direcció de seminaris o dictat de cursos o conferències en centres oficials destinats a la formació de funcionaris o professorat, quan no tinguin caràcter permanent o habitual ni suposin més de 75 hores a l'any, així com la preparació per a l'accés a la Funció Pública en els casos i forma que reglamentàriament es determini (màxim 75 hores anuals).
- c) La participació en tribunals qualificadors de proves selectives per a ingrés en les Administracions Públiques.
- d) La participació del personal docent en exàmens, proves o avaluacions diferents de les quals habitualment els correspongui, en la forma reglamentàriament establerta.
- e) L'exercici del càrrec de president, vocal o membre de juntes rectores de mutualitats o patronats de funcionaris, sempre que no sigui retribuït.
- f) La producció i creació literària, artística, científica i tècnica, així com les publicacions derivades d'aquelles, sempre que no s'originin com a conseqüència d'una relació d'ocupació o de prestació de serveis.
- g) La participació ocasional en col·loquis i programes en qualsevol mitjà de comunicació social.
- h) La col·laboració i l'assistència ocasional a congressos, seminaris, conferències o cursos de caràcter professional.

Preparadors d'oposicions

Amb relació a les persones que realitzen tasques de preparació per a l'accés a la funció pública cal tenir en compte —al marge de la limitació anual màxima de 75 hores— que tenen prohibit ser membres dels Tribunals de selecció per a l'accés a la funció pública autonòmica.

En aquest sentit, l'art. 13.7 del Decret 27/1994, d'11 de març, pel qual s'aprova el reglament d'ingrés del personal al servei de la CAIB, disposa que no poden formar part dels tribunals de selecció per a l'accés a la funció pública autonòmica aquelles persones que hagin realitzat tasques de preparació d'aspirants a proves selectives per al cos, l'escala o l'especialitat de què es tracti *en els tres anys anteriors a la publicació de la convocatòria corresponent*.

Per això, abans de nomenar els membres del Tribunal, l'Administració els sol·licitarà una declaració de no haver preparat aspirants en el període de temps assenyalat abans.

11. INCOMPLIMENT DE LES NORMES SOBRE INCOMPATIBILITATS

L'art. 20.3 de la LI atorga als òrgans que tenen atribuïda la direcció, la inspecció o la prefectura dels diversos serveis, la tasca de prevenir o corregir, si escau, les incompatibilitats en que pugui incórrer el personal.

L'incompliment de les normes sobre incompatibilitats pot constituir, com hem vist en les unitats anteriors, una falta disciplinària de caràcter greu o molt greu, segons es tracti d'un incompliment material o d'un incompliment formal del sistema d'incompatibilitats.

➤ **Falta molt greu: incompliment material**

D'una banda, l'art. 95.2.n de l'EBEP tipifica com a falta molt greu "l'incompliment de les normes sobre incompatibilitats quan això doni lloc a una situació d'incompatibilitat".

Aquest precepte sanciona, per tant, *l'incompliment material* de les normes sobre compatibilitats, la realització d'activitats incompatibles amb l'activitat pública.

➤ **Falta greu: incompliment formal**

D'altra banda la LFPCAIB qualifica com a falta greu "l'incompliment de disposicions en matèria d'incompatibilitats, quan no constitueixi falta molt greu".

En aquest cas, es sanciona l'exercici d'una segona activitat incomplint les normes de procediment reguladores de la compatibilitat, sempre que aquesta activitat no sigui manifestament incompatible.

A propòsit d'aquesta distinció entre la falta molt greu i la falta greu relativa a l'incompliment del règim d'incompatibilitats, la sentència de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Castella la Manxa núm. 256/2002, de 13 d'abril, estableix en el fonament de dret número vuit que: (...) *la relación entre los*

dos tipos previstos para la conducta del funcionario que infringe la normativa en materia de incompatibilidades no permite otra solución que la de entender que la falta muy grave debe estar reservada para los supuestos de conductas que impliquen el ejercicio de actividades o desempeño de puestos de trabajo en situación de incompatibilidad total y absoluta del funcionario incumplidor, mientras que la falta grave supone el incumplimiento de las normas relativas a procedimiento y a plazos de la regulación en materia de incompatibilidades que no suponga el mantenimiento de una situación de incompatibilidad, lo que ocurrirá cuando pueda ser autorizada la compatibilidad pero se hayan incumplido por ejemplo las normas relativas a su solicitud o plazos para hacerlo, cual sucede en este caso (...) Pues dichas actividades privadas fuera de esas circunstancias sí podía autorizarse su compatibilidad y lo que ha ocurrido es que no se había solicitado la oportuna autorización en ese sentido (...)

Sobre l'obligació de sol·licitar la compatibilitat abans d'iniciar la segona activitat, la Sentència de la sala contenciosa administrativa del Tribunal Suprem de 21 d'abril de 2008, diu que: «En el régimen establecido por la citada Ley 53/1984, se contempla en los artículos 1.3 y 11.1, la incompatibilidad, por regla general, del ejercicio de las actividades públicas con el ejercicio de las actividades privadas, siendo necesario para realizar éstas obtener la correspondiente autorización, conforme se desprende con claridad del artículo 8 del Reglamento "La obtención del reconocimiento de compatibilidad será requisito previo imprescindible para que el personal sometido al ámbito de aplicación de este Real Decreto pueda comenzar la realización de las actividades privadas a que se refiere el capítulo IV de la Ley 53/1984", reconocimiento de compatibilidad que en el caso de autos ni se ha solicitado ni obtenido».

12. INCOMPATIBILITATS AMB PENSIONS PÚBLIQUES

En darrer lloc, l'acompliment d'un lloc de feina en el sector públic és incompatible amb la percepció d'una pensió de jubilació o de retir per drets passius o per qualsevol règim de seguretat social públic i obligatori (art. 3.2 LI).

Una excepció a aquesta prohibició és la possibilitat de nomenar *personal emèrit* en l'àmbit de la sanitat pública. Aquesta figura està prevista en la disposició addicional quarta de la Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut marc dels serveis de Salut.

Aquest precepte disposa que els serveis de salut poden nomenar, amb caràcter excepcional, personal emèrit entre llicenciats sanitaris jubilats quan els mèrits rellevants del seu currículum professional ho aconsellin. Aquest personal emèrit ha de realitzar activitats de consultoria, informe i docència.

En el Servei de Salut de les Illes Balears, la Instrucció 6/2009, de 17 de març, regula el procediment per accedir a la condició de personal emèrit, al qual hi pot accedir el personal estatutari llicenciat sanitari que acrediti una trajectòria especialment distingida en l'assistència, la docència o la recerca en el camp de les ciències de la salut.

Per tant, el personal emèrit és personal que formalment està jubilat i percep la pensió de jubilació a càrrec de la Seguretat Social, però que continua realitzant funcions de consultoria, informe i docència en el Servei de Salut, per les quals percep una retribució que actualment està fixada en 18.000 euros anuals.

L'art. 77.3 de l'estatut marc preveu que la percepció de pensió de jubilació per un règim públic de Seguretat Social és compatible amb la situació del personal emèrit a què es refereix la disposició adicional quarta. Les retribucions del personal emèrit, sumades a la seva pensió de jubilació, no poden superar les retribucions que l'interessat percebia abans de la jubilació considerades, totes aquestes, en còmput anual.

BIBLIOGRAFIA

- *Legislació de funció pública de les Illes Balears*. Institut d'Estudis Autònoms, 2015. Col·lecció legislativa, núm. 3.
- *Derecho de la Función Pública*. Miguel Sánchez Morón. Editorial Tecnos.